

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., féltre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., féltre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér. Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. Jovánovits József.

Lapszerkesztő:

Dr. Kiss Dezső.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza. Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A pártok egyesüléséről.

Felvetették a pártok egyesülésének eszméjét bizonyos megállapítandó program alapján. Ez a kérdés egyelőre lekerült a napirendről, de hogy vele az illetékes körök foglalkoznak s számára a talajt előkészítik, az az olykor-olykor napvilágra kerülő rövid újsághírekből világos.

A pártegyesülésre óhajtok néhány megjegyzést tenni a bácskai viszonyokra tekintettel.

Amint szükségesnek és hasznosnak vélem az egész országra nézve a pártvillongásoknak beállítását és a békés állapotoknak a megteremtését, azonképen üdvösnek és hasznosnak tartom, ha megyénkben az elfojtott indulattal szemben álló pártok kibékülnek és minden párt által elfogadható program alapján egyesülnek. Ez egyesülésnek semmiféle elvi akadályai nem lehetnek. Nem lehet elképzelni, hogy a teljes önálló államiséget a 67-es alapon álló pártok kiépíteni nem óhajtanák; elképzelhetetlen, hogy a közös-ügyes mai állapotokat olyan ideális állapotnak tekintse magyar ember, melynek megváltoztatását kívánatosnak ne tartaná: lehetetlen, hogy bárki is közös hadügyünk, külügyi képviselőtünk és közös gazdasági viszonyaink ezidőszerinti állapotával megelégedve legyen.

Elérkeztünk ahhoz az időponthoz, melyben régi törvényeink nem felelnek meg többé életszükségleteinknek, a változott nemzetközi viszonyok befolyása alatt, valamint ama hatások alatt, melyet az egész emberiség népei irodalmi, bölcséleti termékeik által és technikai vívmányaikkal szinte észrevétlenül egymásra gyakorolnak, megváltozott a magyar nemzet életnézete is. Ez a változás teszi szükségessé, hogy az intézmények is változzanak.

Aki csak egy kissé nyitva tartja szemét, annak látnia kell, hogy a 67-iki életviszonyokhoz képest a mai életviszonyokban nagy változások állottak be. Ennek a változásnak belátása kell, hogy minden ember számára könnyűvé tegye a változott viszonyoknak és átalakult politikai világnézetnek megfelelő új pártprogram elfogadását.

Elvi akadályok, azt hiszem, Bácskában sem fogják útját állani az egyesülésnek.

Van azonban az egyesülésnek más hatalmasabb akadály a ez nem egyéb, mint az emberek gyengesége, hiúsága; s ez talán sehol sem akkora akadály, mint épen Bácskában.

A maít megelőző időkben nálunk a politikai hatalom birtokosa mindent pártszempontból tekintett; ha valaki pártjabeli volt — boldogult; ellenesetben letörte. Ez a rendszer eredményezte, hogy megyénkben a hivatalos államszervezet minden részében, a hivatalnoki karban, tagjai között olyan szövetség féle érvényesült, mely minden előnyt a maga és érdekkörébe tartozók részére lefoglalt s mint-hogy ez az állapot — rendszerváltozás hián — hosszú időn át tartott, szinte meggyökerezett benne a hit, hogy ez természetes, hogy ez más-kép nem is lehet.

Most, hogy a rendszerváltozás állott be s a politikai hatalom nem érvényesül kizárólag a régi rendszer hívei számára, sértődötten félrevonulnak s várják a régi jó idők újrabredését.

Itt Bácskában az új pártalakulásnak és illetve egyesülésnek ez lett a legnagyobb — de hitem szerint nem elháríthatatlan — akadály.

Nem elháríthatatlan az akadály, mert hiszen mindenkinek meg kell gondolnia, hogy a népek történetében semmi sem ismétlődik kétszer s ennél fogva a régi idők visszatértét hiába várják; de nem elháríthatatlan ez az akadály sem, mert hiszen a régi rendszer hívei meggyőződhetek arról, hogy az új rendszer nem esett a régi hibájába és érvényesülést engedett a más politikai nézetten levők minden jogos személyi és tárgyi érdekeinek.

Az új pártalakulás egészséges levegőt fog teremteni megyei életünkben, a régi rendszer híveinek önmérséklése és az új rendszer képviselőinek méltányossága olyan egyensúlyi helyzetet fog teremteni, melyben minden érvényesülésre érdemes érdek méltánylásra talál.

Szemenovits István.

A történelmi társulat jubiláris közgyűlése

Zombor, június 1.

Vasárnap ünnepelte meg a Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat megalakulásának 25 éves évfordulóját. A társulat ebből az alkalomból a vármegye székházának nagytermében diszközgyűlést tartott.

A közgyűlésen tekintélyes számú, előkelő közönség vett részt.

A jelen voltak közt láttuk *Schmausz* Endre ny. főispánt, ki hosszú időn át elnöke volt a társulatnak, dr. *Pertschy* Ferenc ny. főtörzsorvost, *Vojnits* István vármegyei alispánt, nemkülönben számos hatóság és egyesület fejt és tagjait. Számosan, köztük *Feribach* Károly főispán, a muzeumok országos főfelügyelőse stb. levélben és táviratban üdvözölték a jubiláló társulatot.

Kozma László ezidei elnöke nyitotta meg a diszközgyűlést magas szárnyalású, gondolatokban gazdag beszéddel. A beszéd a társulat külső történetének burkából kihüvelykezte az eszmei tartalmat: azokat az eszméket, melyek ellen küzdve kellett érvényesülnie.

A lefolyt 25 év történetét *Trencsény* Károly, a társulat titkára irta meg és olvasta föl. Világos képét rajzolta az alakulásnak s a fokozatos fejlődésnek s kiemelte az egyéneket, kiknek buzgósága és lelkesedése lökést adott e fejlődésnek.

Végül *Rácz* Soma, a társulat működő rendes tagja ismertette azokat a gondolatokat és érzelmeket, melyek a vármegyei karok és rendek lelkében hullámozgattak abban az időben, mikor II. József császár a külső és belső események kényszerítő hatása alatt a dinasztia fenállása érdekében az alkotmány visszaállítására elhatározta magát és amelyek kifejezést nyertek abban a reprezentációban, melyet a rendek a császár leiratára felterjesztettek.

A diszközgyűlés után a közönség megtekintette a társulat muzeumát, hol *Gubicza* Kálmán muzeumőr kalauzolása és szakszerű magyarázatai tették igazán tanulságossá és élvezetessé az érdekes leletek, ereklyék és etnografiai tárgyak megtekintését.

A DMKE. ipari osztálya.

Szabadka, június 2.

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület ipari osztálya vasárnap dél előtt *Podmaniczky* Endre báró elnöklete mellett tartotta alakuló közgyűlését Szabadkán, a Pest-szálló nagytermében. Az alakuló köz-

BOROK: 1 liter

Diószegi 1 korona.

== Az üvegért 10 fillér vissza. ==

Badacsonyi 1-20 kor.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbertnél

Zombor.

gyűlésen megjelent Szabadka városának színe-java.

A DMKE. a múlt évben elhatározta, hogy a Délvidék iparának támogatása és fejlesztése érdekében ipari osztályt létesít, amelynek székhelye Szabadkán lesz. Az ipari osztály működési köre Bácsbodrog, Csanád, Csongrád, Arad, Krassó-Szörény, Torontál, Bihar és Pest vármegyékre terjed.

E hatalmas tevékenységet igénylő osztály vezetésére Podmaniczky Endre bárót sikerült a DMKE. vezetőségének megnyerni, akinek lelkes és befolyásos egyénisége már magában véve alapos reményt nyújt arra nézve, hogy e nagy horderejű mozgalom a Délvidék iparának újjászülését fogja eredményezni.

Az alakuló közgyűlést vasárnap délelőtt 11 órakor nyitotta meg Podmaniczky Endre báró. Üdvözölte rövid beszédben a megjelenteket és felkérte őket, hogy csatlakozzanak ahhoz a mozgalomhoz, amely a magyar ipar fellendülését tűzte feladatául maga elé. Ismertette a DMKE. ipari osztályának programját. Magyarország déli megyéiben a magyar ipar fejlesztését, társadalmi akciók indítását magyar ipar érdekében, tanoncotthonok létesítését, ebben a tanoncok szellemi kiképzését, az ipari termékeknek piacok létesítését és végre a kivándorlásnak a rendelkezésre álló eszközökkel való csökkentését tűzte ki az ipari osztály feladatául. Hosszas eljenzés követte az elnök szavait.

Biró Károly dr. szabadkai polgármester volt a második szónok, aki Szabadka város közönsége nevében üdvözölte az egyesületet és legmesszebbmenő támogatását ígérte meg.

Ezután az üdvözölő táviratokat olvasták fel. Kossuth Ferenc, Apponyi Albert, Darányi Ignác, Szterenyi József, Lázár Pál és az Országos Iparegyesület küldtek táviratokat.

Acél Henrik titkár beszámolt a közgyűlésnek az előkészítő munkálatokról és röviden vázolta a szakosztály célját és feladatát.

Ezután az elnökség javaslatára megajtották a választásokat. Megválasztotta az alelnökség az ipartanács tagjait, a tiszti széklet, az ötven tagú hölgybizottságot, a száztáru igazgatóságot és bizottságot küldtek ki az ügyrend megállapítására.

Alelnököknek megválasztottak: Farkas Zsigmond, Dekker Gyula dr., Jakobies Imre, Veres Béla, Gyelmis Gerő, Békelly Gyula dr., Balogh Ernő dr., Mukics Simon dr., Birkás Gyula, Perjéssy László dr.

A hölgybizottság elnökövé megválasztott: Bajsa Vojnits Simonné, alelnökök: Bajsa Vojnits Gabriels Istvánné, Veres Béláné, állandó előadó Barkács Mária.

Első titkár Acél Henrik, másodtitkár Grosz Sorean Béla.

Jegyzőnek megválasztottak: Seifert Ernő dr., Krizse József dr., Keller Benő dr.

Ügyész: Révész Ernő dr., pénztáros Iványi Kálmán, ellenőr Csepella János, irattárkezelő Salga Ida.

Az alakuló gyűlés utolsó szónoka Perjéssy László, kamarai titkár volt. A szegedi kereskedelmi és iparkamara nevében üdvözli a DMKE. most megalakult szabadkai ipari osztályát. Tiszta szívből kívánja, hogy az

egyesület a maga elé tűzött nagy feladatokat sikeresen végezhesse, működését mindenütt rokonszenvvel fogadják. Aki a versenyképes magyar ipart pártolja, az ne vássároljon mást, csak magyar ipart. Vigye be az egyesület a társadalomba azt a tudatot, hogy az iparral foglalkozó társadalom épen olyan fontos szerve az országnak, mint akármelyik más téren működő társadalmi. Az ipari pályán foglalkozók iránt nagyon sokszor bizonyos tartózkodást láthatni a társadalom egyes osztályainál. Győzze meg az egyesület a nagy társadalmat, hogy az ipari pálya épen olyan fényes nevet teremthet az embernek, mint akármelyik más pálya. Mig az idegenkedést a társadalom le nem küzdi, addig egyeseknek minden fáradozása, minden igyekezete hiába való lesz. Ha a most megalakult ipari osztály programjának csak egy részét valósítaná is meg, már azzal is olyan szolgálatot tett a magyar iparnak, a magyar hazának, amiért a köszönet, a hála nem maradhat el.

Végül báró Podmaniczky elnök mondott köszönetet a megjelenteknek, hangoztatva, hogy a nagyarányú érdeklődésben látja a program megvalósításának biztosítását és az alakuló gyűlést bezárta.

Nagyszabású gyermekünnep Zomborban.

Mint értesülünk, az „Országos Gyermekvédő Liga“ helyi intézősége, melyben városunk színe-java benn van, e hó végén nagy népünnepélyt rendez a városi parkban. Városunkban ez kétszeres jelentőséggel bír azért, mert az egész ország társadalmát átható ez a legnemesebb forrású mozgalom mindezekig csak hű tőrekvés maradt. Most azonban az arra hivatott egyének vették kezükbe az eszmé zászlatját. Az előjelek arra engednek következtetni, hogy az emberszeretethez és gyermekvédelemhez ünnepe, lélekemelő esemény lesz.

A különböző bizottságok már lázasan serénykednek az ünnep sikere érdekében. Az ünnepen meglesz, ami a vendégek testi és lelki gyönyörére szolgál. Ünnepe lesz az ünnep a gyermekeknek, a népek. De ünnepe lesz társadalmunknak is.

Részletesebben csak a későbbiek folyamán nyilatkozhatunk. Csak akkor, amidőn a tervek már teljesen kifejeződtek.

Tervbe vette a rendezőség a népünnepély keretén belül kabarének, alkalmi újságnak életre hívását. Ez utóbbinak főszerkesztője: Pataj Sándor dr., szerkesztő-bizottsága: Kiss Dezső dr. a „Bácsmezei Függetlenség“, Rácz Soma a „Bácska“, Bugarszky Koszta dr. a „Szloga“, Váts Bránkó dr. a „Naše Kolo“ és Briedman Andor a „Zombor és Vidéke“ részéről.

H I R E K.

Bucsuzás előtt.

A „Zombor és Vidéke“ laptársunk elbucsuztat. Azok a szavak, amelyekkel hatyumat utavalóul megtölti, olyan embernek, aki a közpályán működik, akinek tevékenysége, ténykedéseinek minden egyes mocca-

nása a nagy nyilvánosság előtt folyik le, jól estek. — Nem a jó barátok szűk köréből, hanem a politikai ellenféltől jött, s így az elismerés becsesebb. Ugy kell tekintenem ezt, mint a közügy szolgálatában kifejtett szerény működésem jutalmát, amelyet nem megköszönni, de kiérdemelnem kellene.

Ezt a működést itt Zomborban már nem fejezhetem be. A kezdetnek kezdetén egy felsőbb rendelkezés szölt belé. Másfelé szölit az a kötelesség, amely tulajdonképeni élethivatásomat képezi.

Azokban még nem bucsuzom el. Ezt annak rendje és módja szerint akkor fogom megtenni, amikor már itt nem lesz reám szükség. Mikor azt a bizonyos „ürt“ ugy a lapnál, mint a hivatalszobában más ép azzal a lelkesedéssel, ambícióval, kötelességtudással fogja betölteni, amelyre engem természetem predesztinált.

Addig fogom szerkeszteni a lapot. A függetlenségi párttal kötött szerződésnek teljes egészében eleget akarok tenni. Későbbre is megmaradok a lap kötelékében, ha nem is mint szerkesztő.

Hogy e lap hasábjain mégis nyilatkozom, annak oka abban fekszik, hogy laptársunk jóakaratu tévedését helyreigazítsam.

Nem az én egyéniségemnek tulajdonítható az a népszerűség, az a tisztelet, amelylyel e vármegyében találkoztam, hanem a főresz az én becsülve szeretett főispánomat, jelenleg még az én jó főnökömet illeti. Az ő égisze alatt nőttem egy kicsit, az ő protektorsága mellett bontottam ki szárnyaimat, az ő népszerűségének a fényéből hullott reám egy-két halvány sugár. Szerencsém volt, hogy megértettem ezt az igaz embert s vele a legbensőbb lelkiharmóniában tudtam nézni az életet, az embereket, kötelességeimet.

És nagy szerencsém volt, hogy arról a helyről, ahol végigjártam a szenvedések iskoláját, végigszenvedtem a megpróbáltatások nehéz napjait, oly helyre jutottam, ahol ez az egyenes szívű, barátságos nép lassanként elszakított a multtól, megmentett a lelki leszámolás gyötrő perceitől. Vendégszeretettel sietett karjaiba zárni azt az idegent, aki semmi egyebet nem hozott közéjük, mint a maga becsületes szívét, semmi más jutalmat nem akar magával vinni, mint ennek a megnyugodott szívnek azt a jóleső tudatát, hogy itt Bácskában szerették.

Kiss Dezső.

Uj ügyészi megbizott. Az igazságügy-miniszter Neumer Aladar zsablyai kir. járásbírósi jegyzőt a zsablyai járásbírósg mellett alkalmazott ügyészségi megbizottnak állandó helyettesül rendelte ki.

Egyházmegyei hírek. Rózsa Imre pápai kamarás, péterrévei plébános életének 78-ik, papságának 53-ik évében meghalt. — Péterrévén adminisztrátornak Drozdik Imre neveztetett ki.

Ifjusági tornaverseny. A helybeli állami fogimnázium és városi felső kereskedelmi iskola ez idén együttesen tartja helyi tornaversenyét. A verseny folyó hó 7-dikén délután pont 4 órakor kezdődik. A közönség jól teszi, ha pontosan megjelenik, mert csak úgy élvezheti az ifjak felvonulását.

BÁCSKA GYÖNGYE

129-50-7

a legjobb és legkellemesebb **kristálytiszt** o **savanyuviz** és a mellett igen olesó: o **kis üveg 1/2 lit. 4 krajcár,** **nagy üveg 7 krajcár.**

Házhoz szállítja „Az angyal **gyógyszertár**“, ahová a rendeléseket kéri

Illin Dezső és Tsa.

Telefon 12. szám.

A honvédség köréből. A honvédelmi miniszter rendelete folytán Ziegel Izidor kassai 5. honvédszázadbeli őrmester a szabadkai 6. honvédszázadhoz kezeleztetett nevezetett ki.

Jutalmazás. Türr Jenő bezdáni aljegyzőt a közadók behajtása körül kifejtett sikeres közreműködéséért a zombori pénzügyigazgatóság előterjesztésére a pénzügyminisztérium 60 korona jutalomban részesítette.

Kabaret-estély. A zombori iparos dalárda 1908. évi június 7-én (pünkösd első napján) az ipartestület kerthelyiségében kabaret-estélyt rendez a következő műsorral: 1. Székely népdalok. Férlikar. 2. A léha. Előadja Hrabovszki István. 3. Kertem alatt. Férlikar. 4. Szerelmedal a csikóbőrös kulaeshoz. (Csokonaitól.) Előadja Varga Kálmán. 5. Tánckardal a Tell Vilmos operából. (Rossini-től.) Előadja a vegyeskar. 6. Papanek Dani kalandjai szárazon és vízen. Előadja Bozsanki József. 7. Kardal a Gül baba operettből. Férlikar. A tenorszólót éneklő Hrabovszki István. — Az előadás után tánc lesz a nagyteremben. — Belépődíj személyenként 1 korona 20 fillér. Családjegy 3 korona.

Felolvasó ülés. A Bács-Bodrog megyei Irodalmi Társaság Bácsban, 1908. június 8-án, pünkösd hétfőjén, délelőtt 11 órakor a városi nagyteremben kilencedik felolvasó ülését tarja a következő tárgysorozattal: 1. Vértési Károly r. t.: Elnöki megnyitó. 2. Dr. Hannig György r. t.: A modell. Novella. Felolvassa a szerző. 3. Latinovits Szaniszló r. t.: Versek. Felolvassa a szerző. 4. Evetovich János r. t.: A bácsmezei főispánok ünnepléses beiktatása Bácsban. (Török hódoltság után.) Felolvassa a szerző. 5. Pataj Sándor r. t.: Versek. Felolvassa Latinovits Szaniszló. Ezen felolvasásra — amelyhez a belépés díjmentes — az irodalom iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Református istentisztelet. A zombori református gyülekezet június hó 8-án, pünkösd második napján délelőtt 10 órakor az ág. ev. imaházban urvasoraosztással egybekötött istentiszteletet tart. Arany Gusztáv r. lelkész, Kozma László főgondnok.

Rajzkiállítás. A zombori állami főgimnázium tanulóifjúságának évvégi rajzkiállítása folyó hó 7. és 8-án lesz. A kiállítás ingyenes s megtekinthető 7-én d. e. 9—12 óráig és 8-án d. e. 9—12, d. u. 3—6 óráig — az intézet rajztermében. A kiállított olajfestmények eladók.

Vasúti előmunkálati engedély. Matkovics Béla temerini földbirtokos a magyar kir. államvasutak Csantavér állomásából kiágazólag Csantavér község érintésével a Bács-Bodrog vármegyei h. é. vasutak Péterréve állomásáig vezetendő keskenyvágányú gőzmozdony helyi érdekű vasútvonalra megkapta az előmunkálati engedélyt.

A bajmoki róm. kath. iskola tanítási nyelve. Nagy hazafiasságról tett tanúságot a bajmoki róm. kath. vegyes anyanyelvű elemi iskola iskolaszéke. Vasárnap tartott ülésén elhatározta, hogy — az eddigi rendszertől eltérően — ezután kizárólag magyar lesz a tanítási nyelv. Tudvalevő, hogy Bajmok lakosságának majdnem $\frac{2}{3}$ részét német és bunyevác anyanyelvűek képezik és körülbelül ilyen arányban vannak a nemzetiségek az iskolaszékben is képviselve. Elismerés illeti tehát az iskolaszéket, követésre méltó határozatáért.

Felolvasás. Tegnap este fél 9 órakor a kereskedők körében Latinovits Sztaniszló, a Zombori Good Templar-rend Akarat-pályának főtemplárja felolvasást tartott az alkohol káros hatásáról.

Juniális. A bezdáni kath. legényegylet június 8-án a dunai réverdőben saját pénztára javára zártkörű juniálist rendez. Belépődíj személyenként 1 korona.

Táncvigalom. A temerini ifjúság Páll Gáspár táncitanár táncvizsgájával egybekötve június hó 8-án a nagyvendéglő összes termeiben Matkovics Béláné urnő bálánya és Matkovics Béla diszelnök védnöksége alatt részben az országos gyermekvédő liga javára a következő műsorral jótékony célú zártkörű pünkösd táncvigalmat rendez: 1. Nyitány, előadja a zenekar. 2. Táncvizsga s utána reggelig általános tánc. 3. Világpostai levelezés, amely hölgy a legtöbb lapot eladja, ugyszintén az is, aki a legtöbb lapot kapja, egy-egy szép kávé szerviz ajándéktárgyban fognak részesülni. 4. A világhírű magyar nemzeti négyes tánc bemutatása tíz pár táncos által. Belépődíj 1 korona, kezdete este 8 órakor. Felülfizetések, tekintettel a humánus, jótékony célra, köszönettel fogadtatnak és a Bácsmezei Függetlenségben nyilvánosan nyugtáztatnak.

Tüntetés a magyar címer ellen. Egyik korábbi számunkban már megírtuk, hogy az újsóveí luteránus egyház preszbiteriuma még május elseje előtt ellátta mindkét iskoláját magyar-német felirású címeres táblával. Abból azonban, hogy az egyháztanács a táblát levétette s ezért az újvidéki főszolgabíró 500 koronával megbüntette volna, mint onnan értesítene, egy szó sem igaz. A táblák még most is ott vannak rendeltetési helyükön s ott is fognak maradni.

Háziestély. A zombori polgári kaszinó 1908. évi június hó 6-án s minden ezután következő hónap első szombatján a polgári kaszinó helyiségeiben táncal egybekötött háziestélyt rendez, melyre az egyesületi tagokat, azok családait és idegen, nem zombori vendégeit egyszersmindenkorra meghívja. Belépődíj nincs. Kezdeté este fél 9 órakor.

Örült rémtette. Derye községben folyó hó elsején Orsohovszky István fazekas-mester örültégi rohamában apósát, Kreibli Ferencet egy székkel agyonütötte. A szerencsétlen ember fejét teljesen szétzúzta. Az örült a hozzá intézett kérdésre azt felelte, hogy nagyon rossz szíve volt az apósának, ezért ki akarta venni és megsemmisíteni, hogy az emberiséget egy rossz szívű embertől megszabadítsa. Az örült és szerencsétlen áldozata előzőleg jó viszonyban élték.

Kiránduló dalosok. Az „Újvidéki Polgári Magyar Daloskör”, mely egyesület, zászlajára, a magyar kultúrának dallal való ápolását és főleg terjesztését tűzte céljául, a vidéken is eleget kíván tenni kötelességének azzal, hogy f. évi június hó 14-én, vasárnap este 8 órakor a németpalánkai önkéntes tűzoltó-egyesület segélyalapja javára az ottani Kaszinó összes helyiségeiben táncal egybekötött nagy hangversenyt rendez. A hangverseny iránt az egész környéken igen nagy az érdeklődés.

Hazajött meghalni. Mika Sándor bajsai lakos földműves körülbelül egy éve kiment Amerikába, honnét pár száz forint megtakarított pénzen a múlt héten hazajött, pénteken pedig agyonlötötte magát. Tettének oka gyógyíthatatlan betegsége volt.

Betörés. L ő b l Jakob ósziváci földbirtokos bajsai határban levő szállásán múlt hó 20-án éjjel ismeretlen tettesek betörték Puskarov Novák gazda lakásába és onnan ágyneműt és több apró tárgyat elvittek. A topolyai csendőrség erélyes nyomozást indított s a nyomozás számai Gyulafalvára vezettek, hol is a csendőrség Árpás András és Fodor András ottani lakosoknál házkutatást tartott, azonban eredmény nélkül.

Két Kossuthfalva van. A budapesti posta-és távirda igazgatóság felkéri a közönséget, hogy Kossuthfalva rendeltetési helylyel ellátott postaküldeményeire saját érdekében jegyezze fel, hogy a küldemény Pest-Pilis-Solt-Kiskun vagy pedig a Bács-Bodrog vármegyében fekvő Kossuthfalvára szól-e, mert különben a postaküldemények kézbesítése késedelmet szenved.

Juniális. Az izraelita hitközség iskolaszéke május 28-án tartott ülésén elhatározta, hogy e hó 3-án az elemi iskolai ifjúság részére a sikarai erdőben nyári mulatságot rendez. Lesz zene, különféle játékok, paprikás és mindezen élvezetes dolgokért személyenként 1 korona 40 fillért kell fizetni.

Nagy szerencsétlenség Bácsban. Bácsban a községbe vezető út mellett van egy mélyedés, melyen hid vezet keresztül. A hid tövében Póts Márton nevű fiúcska békalenését szedett, miközben beleszedült a vízbe; amikor ezt a közelben álló édesanyja, Póts Konrádné látta, fia segítségére sietett, de vesztere, mert ő is hamar elmerült a kut mélységű gödörbe. A közelben dolgozó özv. Kantó Mihályné a segélykiáltásokra figyelmes lett és mind a kettőt ki akarta menteni, de a gödör nyirkos szélén megcsuszott és ő is bele esett a vízbe. Mind a hárman ott lettek halálfukat.

Alapszabályok jóváhagyása. A belügyminiszter az I-ső szilbereki kereskedő és iparos egyesület és a csátaljai katolikus gazdasági alapszabályait jóváhagyta.

A vadházasság vége. Probojesevits András zombori földműves hosszabb idő óta vadházasságban élt Agota Anna bezdáni fiatal parasztnyevűvel. A folytonos házi perpatvar miatt az asszony ott hagyta; Probojesevits kérte, hogy térjen vissza hozzá, de az asszony hajthatatlan maradt. Probojesevits egy ily alkalommal egy nagy konyhakést markolatig az asszony hátába szurt. Az asszony szörnyethalt. A gyilkost a csendőrség elfogta és szombaton átadta az ügyészségnek.

Bajai tanítógyűlés. A bajavidéki róm. kath. tanítóegyesület június hó 9-én délelőtt háromnegyed 10 órakor az új belvárosi iskola tornatermében tarja folyó évi rendes közgyűlését, melynek tárgysorozatából a következő fontosabb tárgyakat emeljük ki: A természet után való rajztanításról előadást tart: Éber Sándor tanítóképző intézeti rajztanár. A vitatételek tárgyalása: a) „Az iskola nevelő hatásának külső akadályai.” Előadók: Bugyáki János dávidi és Eilfried Ágost küllödi tanítók. b) „A szótagolás jelentősége és helyes módszere.” Előadó: Pajor Jozsef bajai tanítónő. Új alapszabályok életbeléptetése.

Leányrablás. A Délvidéken még mindig divik az a szerb szokás, amelyet köznyelven „uszkoesizás”-nak neveznek, amikor a legény erőszakkal ragadja magával szive választottját és papi áldás nélkül köti be a fejét. Vljakov János kátyi legény is így tett, hogy a szépséges Marni Katicát magáévá tegye és összebészelve Petkov György barátjával, 1906. szeptember 9-én a tánchelyen megragadták a leányt, akit hangos sikoltozás között elcipeltek a legény lakására s mire a leány szülei elmentek érte, már a leánynak be volt kötve a feje. Tizenkét napig turbékolt ezután a párocska, amikor a legény ráunt a kalandra és a leányt visszaküldötte szüleihez. A megsértett leány erre följelentette Vljakov Jánost és társát. Az újvidéki törvényszék a nőrablás miatt Vljakov Jánost két évi fegyházra, társát pedig egy hónapi börtönrre ítélte. Az ügyet pénteken tárgyalta a szegedi kir. ítélőtábla s mindkét vádlottat teljesen fölmentette, mert abból a tényből, hogy a leány tizenkét napig együtt élt elrablójával, úgy találta, hogy az elrablás az ő beleegyezésével történt s csak azért tiltakozott, nehogy a szemlélők azt higgyék mintha ő a leányt önként követné. Az ítélet jogerős.

Alapszabály jóváhagyás. A belügyminiszter a kölpényi polgári olvasókör alapszabályait jóváhagyta.

A zentai országos vásár. Zentán az országos nyári vásár június hó 21. és 22-ik napjain lesz megtartva. Vészmentes helyekről a jószágok felhajthatók.

Kemény vágott tűzifa

métermázsanként száraz állapotban; ugyszintén hasábfá öl számra házhoz szállítva legjutányosabb árban kapható az Első Zombori Favágó Vállalat és Tűzifa Kereskedés Flórián-utcai fatelepén.

IPARTELEPEMEN

uri lakás, szálloda stb.
berendezésekhez szüksé-
ges bármely stílusban saját
készítményű

BUTOROK

rajz és terv szerint.
A minden kivánalomnak
megfelelően hazai és kül-
földi fából rövid idő
alatt, olcsón és jó készít

SZENDRÉNYI GÉZA

Zombor, Rákóczi-út 45.

Angol lokomobil

eladó
12-es kitűnő karban
VÖRÖS ANTALNÁL
Perlaszon (Torontál vm.).

188-5-1

1692/1908. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Ada községben lemondás folytán
üresedésbe jött és évi 600 koronával
javadalmazott községi végrehajtói állásra
pályázatot hirdetek és felhívom a pá-
lyázni óhajtókat, hogy szabályszerűen
felszerelt kérvényeiket hozzám **flyó**
évi június hó 20-ig nyujtsák be.

Zenta, 1908. május 30.

S Z T R I L I C H,

186-2-1

főszolgabíró.

Eladó üzlet.

A zombori róm. katho-
likus templom épülete alatt
60 év óta fennálló **bőr- és**
pamutüzletemet más vállalat
miatt **eladom.**

172-3-3

Lukits Szvetozár.

117808/1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazga-
tósága 1165 darab katonakocsi lámpás szál-
litása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes módozatokat tartalmazó
„Ajánlati felhívás”, „ajánlati űrlap” és bővebb
felvilágosítás a magyar királyi államvasutak
igazgatóságának anyag- és leltár beszerzési
szakosztályánál (Budapest VI., Andrássy-ut
73. sz. II. em. 46. ajtó) kapható.

A katonakocsi lámpásokról a budapest-
józsefvárosi állomáson levő központi szertár-
ban kötelező minta van, mely ott megtekinthető.

Az ezen pályázatra vonatkozó, ivenkint
egy koronás bélyeggel ellátandó lezárt és a
cég pecsétjével lepecsételt ajánlatok **1908.**
évi június hó 13-án déli 12 óráig
a fentebb említett szakosztálynál benyujtan-
dók, vagy posta útján oda beküldendők.

A bánatpénz 1908. évi június hó 12-ik
napjának déli 12 óráig a magyar királyi
államvasutak főpénztáránál (Budapest VI.,
Andrássy-ut 75. sz.) teendő le.

Budapest, 1908. évi május havában.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

175-3-3

3075/1908. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Mohol községben elhalálozás folytán
üresedésbe jött és évi 1000 korona
fizetés és 140 korona utiátalanynyal
javadalmazott községi adótisztai állásra
pályázatot hirdetek s felhívom azokat,
kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy
szabályszerűen felszerelt kérvényüket
hozzám **flyó évi június hó 20-ig**
annál is inkább nyujtsák be, mert az
azontul érkezőket figyelembe nem fogom
venni.

A szerb nyelvnek tudása megki-
vántatik, a jegyzői oklevéllel bírók
előnyben részesülnek.

Zenta, 1908. május 30.

S Z T R I L I C H,

185-2-1

főszolgabíró.

61. sz. eln. 1908.

Pályázati hirdetmény.

A „Margittaszigeti Ármentesítő és Bel-
vizlevezető Társulat”-nál üresedésbe jövő
Mohács székhelyvel rendszeresített szakas-
mérnöki állásra ezennel pályázatot hirdetek
és felhívom mindazokat, akik azt elnyerni
kívánják, hogy elméleti és gyakorlati képzett-
ségeket, egészségi állapotukat és erkölcsi
magaviseletüket igazoló eredeti, vagy hiteles
másolatban csatolandó okmányokkal felsze-
relendő folyamodványukat a társulat választ-
mányához címezve **flyó évi június hó**
21-ig adják be.

Azoknak folyamodványai, akik közhiva-
talokban vagy vízszabályozó társulatoknál
vannak alkalmazva, hivatali főnökeik útján
küldendők be.

A megválasztott egyén egyelőre egy évi
próbaidőre alkalmaztatik és a választmány
a véglegesítés tárgyában az egy év letelte
után határoz.

Teendői körét az alapszabályok hatá-
rozzák meg.

Évi javadalmazás 2400 korona fizetés,
600 korona lakbérilletmény.

Utazások alkalmával a szabályrende-
letileg megállapított napidíjakat számíthatja fel,
fuvar természetben szolgáltatitak.

A megválasztott köteles állását **flyó**
évi augusztus hó 1-én elfoglalni.

Mohács, 1908. évi május hó 20-án.

Mohácsi Némét Lipót,

173-3-3

társulati elnök.

ELADÓ. SZABADKÁN

egy
jóforgalmu
sütőde

2 kemencével és házzal együtt kedvező
feltételek mellett eladó. Az üzlet 14 év
óta áll fenn s a vidéki (Ster) kenyér-
sütésért befolyó összeg (az illető sütő-
mesternek a megélhetését teljesen biz-
tosítja. Bővebb értesítést ad:

Kun Szabó Mihály,
sütőmester Szabadkán. 117-10-9

15734/908. sz.

Versenybírálati hirdetmény

(portlandi cement szállítása iránt.)

A m. kir. államvasutak budapest-jobb-
parti üzletvezetősége a vonatai szükségleté-
nek fedezésére folyó évből szükséges 2500
q portlandi cement szállítására ezennel nyil-
vános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes fel-
tételeket magában foglaló ajánlati felhívás
a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti
üzletvezetőségénél megszerezhető és a m.
kir. államvasutak igazgatóságánál és üzlet-
vezetőségeinél megtekinthető; ugyancsak az
említett hivataloknál tekinthetők meg a hi-
vatalos órák alatt a szállításra vonatkozó
általános feltételek is, mely a m. kir. állam-
vasutak igazgatóságának budapesti nyomtat-
ványtárából megszerezhetők. Az általános
feltételek ára 50 fillér darabonként, melyhez
postaszállítás esetén bérmentesítésre 20 fill.
is beküldendő a nevezett hivatalhoz.

Az ivenkint 1 koronás magyar okmány-
bélyeggel ellátott ajánlatok és az ivenkint
30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátott
ajánlati felhívások lepecsételt ezen küleim-
mel: „Ajánlat a 15734/908. számú pályázati
hirdetményben kiírt anyagokra” **1908. évi**
június 23. napjának déli 12 órájáig a m.
kir. államvasutak budapest-jobbparti üzlet-
vezetősége általános osztályának főnökéhez
(Budapest, VII. Kerepesi-ut 3. sz. I. em.
38. a.) benyujtandók, vagy postán bekül-
dendők.

Fentírt napon déli 12 órakor a m. kir.
államvasutak budapest-jobbparti üzletvezető-
ségénél az ajánlatok fel fognak bontatni,
mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok
igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyi-
ségek értékének megfelelő 5% készpénzben,
vagy állami letétre alkalmas értékpapirok-
ban 1908. évi június hó 22. napjának déli
12 óráig a budapest-jobbparti üzletvezetőség
gyűjtőpénztáránál leteendő, esetleg posta
útján beküldendő.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár
cheque forgalmában bent vannak, a bánat-
pénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik.
Az ajánlatban a bánatpénz letételének meg-
történte megemlítendő ugyan, de az erről
nyert letétijegy nem csatolandó, hanem iga-
zolásul csak a bánatpénz feladását bizonyító
postai feladóvevény, vagy esetleg a letétijegy
másolata melléklendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, sza-
bálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy
meghatalmazottja által alá nem irt, vagy
vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sér-
tett borítékba helyezett, a kitűzött határidő
után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táv-
iratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve
az előirt bánatpénz előlegesen le nem tétetett,
figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1908. május hó 23-án.

177-3-2

Az üzletvezetőség.